

**Protokół z XX sesji
Rady Miasta Torunia
z 30 grudnia 2015 roku**

XX sesja Rady Miasta Torunia odbyła się 30 grudnia 2015 roku w Sali Centrum Kulturalno – Kongresowego na Jordankach w Toruniu.

p. M. Czyżniewski – wydał komendę – do hejnału.

Hejnalista Łukasz Ignac 2 x gra hejnał miasta.

Po hejnale:

p. M. Czyżniewski – Poczet - proszę o wprowadzenie Chorągwi Miasta".

Na pamiątkę nadania praw miejskich - Statut Gminy Miasta Toruń zobowiązuje Radę Miasta do przeprowadzenia sesji w dniu najbliższym do 28 grudnia. Czyniąc zadość wymogom Statutu i tradycji otwieram uroczystą sesję Rady Miasta Torunia zorganizowaną w związku z 782 rocznicą nadania praw miejskich naszemu miastu. *jednocześnie 3x laską*) Toruń - założony został w 1233r. na mocy dokumentu lokacyjnego wielkiego mistrza zakonu krzyżackiego Hermana von Salza i preceptora Hermana Balka.

p. D. Bereski - w imieniu gospodarzy dzisiejszej uroczystości Pana Marcina Czyżniewskiego – Przewodniczącego Rady Miasta Torunia i Pana Michała Zaleskiego – Prezydenta Miasta mam przyjemność powitać Szanownych Państwa - gości dzisiejszej uroczystości.

Proponuję, aby powitanie oklaskami było jednoczesne dla wszystkich, po zakończeniu przeze mnie prezentacji.

Panów:

Piotra Całbeckiego - Marszałka Województwa Kuj.-Pom.wraz z radnymi,
Ryszarda Bobera – Przewodniczącego Sejmiku Wojewódzkiego wraz z radnymi

witam Honorowych Obywateli Miasta Torunia:
dra Jerzego Wieczorka ,

Witam Konsulów Honorowych Republik:

Peru –dr. Stanisława Rakowicza,
Słowenii –Jana Walczaka,
Litewskiej - Jerzego Bańkowskiego,
Finlandii –Tadeusza Pająka,
Mołdawii –Jana Mrozowskiego,

witam Magnificencje Rektorów Toruńskich Uczelni Wyższych:

prof. Andrzeja Tretyna - Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika,

witam profesora Mirosława Golona – dyrektora Instytutu Pamięci Narodowej oddziału w Gdańsku
witam prezydenta Grudziądza pana Roberta Malinowskiego,
witam władze powiatu toruńskiego ze starostą panem Mirosławem Graczykiem, wójtów i burmistrzów gmin skupionych w związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych,

witam przedstawicieli wojska z Dowódcą Garnizonu Toruń pułkownikiem Dariuszem Adamczykiem,

witam przedstawicieli wszystkich służb mundurowych
panów:

Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej – st. bryg. Kazimierza Stafieja,

Komendanta Miejskiego Policji – insp. Antoniego Stramka,

Komendanta Żandarmerii – kpt. Piotra Tkaczyka,

Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej – st.bryg. Bogdana Sowińskiego,

Zastępcę Dyrektora Aresztu Śledczego – kpt. Krzysztofa Zientarę,

witam byłych prezydentów Torunia wraz z członkami zarządów miasta, z sekretarzami i skarbnikami,
przewodniczącymi rady i radnymi minionych kadencji,

witam przedstawicieli toruńskiego duchowieństwa,

witam przedstawicieli biznesu, sztuki, kultury i sportu.

Szczególnie gorąco witam panów Jana Wyrowińskiego i profesora Wojciecha Polaka wyróżnionych
medalem „Za zasługi dla miasta Torunia” na wstędze ,
witam bliskich i gości osób wyróżnionych,

witam radnych miasta Torunia,

witam przewodniczących rad okręgów,
słowa powitania kieruję do dziennikarzy, przedstawicieli lokalnych mediów,
witam wszystkich Państwa, którzy swoją obecnością zaszczytili dzisiejszą uroczystość.

p. D. Bereski - O zabranie głosu prosił Marcina Czyżniewskiego - Przewodniczącego Rady
Miasta Torunia.

p. M. Czyżniewski –Szanowni Państwo,

Bardzo dziękuję, że zechcieli Państwo tak licznie wziąć udział w uroczystej sesji Rady Miasta,
którą tradycyjnie zwołujemy w ostatnich dniach każdego roku na pamiątkę nadania Toruniowi praw
miejskich 28 grudnia 1233 roku. Od tamtego wydarzenia mijają 782 lata, to zacytuję, godny
podkreślenia, nie obchodzimy jednak okrągłej rocznicy, nie organizujemy hucznych obchodów,
jakie czekają nasze miasto bez wątpienia za niespełna dwie dekady, gdy skończy ono równo
osiemset lat. A mimo to spotykamy się w gronie tak znakomitych gości, by dać wyraz naszego
wspólnego szacunku, a pewnie i miłości do Torunia, miasta, z którym każdy z nas związany jest w
inny sposób. Niektórzy z nas urodzili się tutaj, czasem w rodzinach o dłuższych toruńskich
tradycjach (sam mam przywilej należeć do tej grupy), wychowywali się więc nie tylko na znanych
wszystkim legendach o flisaku, Krzywej Wieży, Katarzynie czy kuchciku z krzyżackiego zamku,
ale także na niepowtarzalnych opowieściach swoich rodziców i dziadków, wypełnionych
sentymentem i tęsknotą do miejsc i ludzi, których już nie ma, zastąpionych nowymi miejscami i
innymi ludźmi. Niektórzy z nas przyjechali tu z własnego wyboru lub z zrządzenia losu, na różnych
etapach swojego życia, czasem by podjąć tu studia, czasem by rozpocząć pracę zawodową albo po
prostu szukając przyjaznych warunków do życia dla siebie i swojej rodziny, poznając miasto z
zewnątrz, także w niepowtarzalny sposób, bo przecież każdy miał inne pierwsze doświadczenie.
Każdy z nas ma gdzieś tu swoje ważne miejsce, związane z młodością, pracą, miłością czy
jakimkolwiek silnym doświadczeniem z któregoś etapu swojego życia. Każdy patrzy na Toruń z
innej perspektywy, ma inne myśli i wspomnienia mijając tę czy inną kamienicę, kościół, park, idąc

tą czy inną ulicą. A jednak, mimo tych oczywistych różnic, łączy nas wszystkich duma z kulturowego i historycznego dziedzictwa Torunia, wdzięczność za szanse, jakie dało nam to miasto, zadowolenie z otaczającego nas piękna i chęć zrobienia wszystkiego, by żyło się w tym mieście jak najlepiej, a ono samo było coraz wspanialsze i coraz piękniejsze. Nie spotykałibyśmy się wspólnie w ostatnich dniach grudnia, przy okazji wcale nieokrągłej rocznicy, gdy nasze głowy zaprzatają przecież zupełnie inne sprawy związane z zakończeniem jednego roku i rozpoczęciem kolejnego, gdyby Toruń nie był dla nas ważny, gdybyśmy nie czuli tej dumy i tej wdzięczności.

Wśród poważnych dyskusji jakie toczą socjolodzy miast, urbaniści, kulturoznawcy, etnografowie porusza się także temat serca miasta, jego centrum rozumianego tak dosłownie jak i w sensie nieco metaforycznym. Zwraca się w tych dyskusjach uwagę na coraz powszechniejsze zjawisko rozmywania się centrum, jego rozdławiania (na przykład na stare i nowe), wreszcie powstawania konkurencyjnych centrów na przykład wokół wielkich kompleksów handlowo-usługowych na rubieżach. My mamy w Toruniu jedno serce miasta, nie tylko położone niemal dokładnie w jego środku, ale i silne przez swoją oczywistość, nikt nie zawaha się przecież zapytany o centrum naszego miasta. To centrum jest rzeczywistym środkiem, przyciąga, tworzy okazje nie spotykane w innych, nieraz atrakcyjnych miejscach. Wspominam o tym, bo to oczywiste i jasno zdefiniowane serce Torunia ma nie tylko wymiar urbanistyczny, społeczny i kulturowy. Ma także wymiar symboliczny. Niezależnie od naszych doświadczeń mamy stały punkt odniesienia dla naszych toruńskich spraw, element wspólny, coś co silnie nas łączy, jest wspólnym doświadczeniem i wspólnym przeżyciem, dzięki któremu czujemy się wszyscy torunianami (toruńczykami, jak powiadają tutejsi), a to określenie oznacza coś znacznie więcej niż tylko miejsce zamieszkania. To naprawdę wielkie szczęście, nie dane wszystkim miastom. Niezależnie od tego symbolicznego serca miasta, mamy w Toruniu także inne ważne elementy tworzące jego oblicze i charakter. Nie mogę w tym kontekście nie wspomnieć o Uniwersytecie Mikołaja Kopernika, zwłaszcza w roku jego siedemdziesięciolecia. Wszyscy wiemy jak ubogi, w każdym znaczeniu tego słowa, byłby Toruń bez tej instytucji.

Szanowni Państwo,

Kończy się pierwszy pełen rok obecnej kadencji władz samorządowych, w tym Rady Miasta Torunia wybranej 16 listopada 2014 roku. Przed rokiem, na uroczystej grudniowej sesji, byliśmy dopiero na samym początku naszej pracy. Mogliśmy jedynie życzyć sobie dobrych decyzji i oddania miastu i jego mieszkańcom. Dziś wiemy już, że Rada obecnej kadencji w dużym stopniu te życzenia wypełnia. Zasadność i waga naszych decyzji będzie oczywiście zawsze przedmiotem dyskusji i ocen. Jednak jedna cecha naszej Rady jest niezaprzeczalna i obiektywna: to atmosfera naszej pracy wolna od jałowych politycznych sporów i podziałów. W skład tej Rady weszli przedstawiciele dużych partii politycznych i ruchów niepolitycznych, których członkowie mają jednak swoje, nieraz ostre, poglądy polityczne. Każdy z nas, niezależnie od legitymacji partyjnej czy jej braku, ma swój światopogląd, swoją ocenę bieżących wydarzeń, często wyraźnie ją formułując w przestrzeni publicznej. A jednak nie przypominam sobie ani jednego przypadku, w którym podjęlibyśmy jakąś decyzję czy zaniechali jej wyłącznie na podstawie swoich sympatii politycznych, a już zwłaszcza przenosząc na nasz lokalny grunt burzliwe dyskusje ogólnopolskie. Samorząd, jak to zresztą pokazuje doskonale przykład naszej Rady, może być przepustką do świata wielkiej polityki. Działalność samorządowa może więc stanowić pokusę, by podporządkować pracę na rzecz swojego miasta działalności politycznej. Bardzo dziękuję wszystkim Paniom i Panom radnym za to, że umiemy pracować zgodnie, bez względu na indywidualne czy partyjne poglądy i oceny. To naprawdę wielki kapitał tej Rady. Spotykam się czasem z zarzutem, że nasza Rada nie jest centrum dyskusji o charakterze i przyszłości Torunia. Niezależnie od ich słuszności, cieszę się o wiele bardziej z faktu, że nie jest ona areną dyskusji nie mających nic wspólnego z realnymi problemami naszego miasta, debat mających bardziej budować wizerunek i karierę dyskutujących niż pomyślność naszej wspólnoty.

Mijający rok przyniósł szczególną okazję do refleksji nad zadaniami i rolą samorządu. Było nią 25-lecie demokratycznego samorządu w Polsce i wyborów samorządowych z 1990 roku. Wspominaliśmy, także podczas uroczystej majowej sesji Rady Miasta Torunia, tamte wydarzenia i wiele mówiliśmy o tym, jak zmienia się definicja samorządu, rozumianego niegdyś niemal wyłącznie jako władze samorządowe, dziś zaś coraz mocniej jako wspólnota mieszkańców chcących działać na rzecz swojego miejsca i swoich współobywateli. Jestem przekonany, że nadchodzący rok będzie umacniał to, wspólnotowe, rozumienie samorządności, będzie rokiem wielu cennych inicjatyw mieszkańców wspieranych i docenianych przez władze samorządowe, rokiem, w którym będziemy coraz mocniej wsłuchiwać się w głosy, opinie i potrzeby torunian i wykorzystywać je w naszej pracy.

Wspomniałem o tym, że troje radnych obecnej kadencji uzyskało w tym roku mandat posła na Sejm. To zdarzenie bez precedensu w historii toruńskiego samorządu. To jednak nie tylko sukces naszych koleżanek i naszego kolegi. To także dowód na to, że jesteśmy obserwowani i rozliczani, a efekty naszych działań i sposób wykonywania naszych obowiązków są przedmiotem ocen i dyskusji. Niech ta świadomość towarzyszy nam w każdym naszym działaniu, przy okazji każdej wypowiedzianej przez nas opinii i każdej podejmowanej przez nas decyzji.

Panie i Panowie,

Tradycją uroczystych sesji Rady Miasta jest honorowanie osób zasłużonych dla Torunia i jego mieszkańców. Dziś medalami „Za zasługi dla Miasta Torunia” na wstędze, przyznanymi na podstawie jednomyślnych decyzji Państwa radnych, uhonorujemy pana marszałka Jana Wyrowińskiego i pana profesora Wojciecha Polaka. Ich życiorysy i zasługi będą jeszcze szczegółowo wymienione i przypomniane. Ja chciałbym jedynie zwrócić uwagę na kilka spraw. Po pierwsze, obaj laureaci nie są rodowitymi torunianami, pan marszałek pochodzi z Kaszub i przyjechał do Torunia by podjąć tu pracę, pan profesor pochodzi z Warmii i związał się z Toruniem jako student UMK. Obaj z Toruniem związali się na dobre, znaleźli tu swój dom, tu budowali swoje życie zawodowe i osobiste i, co najistotniejsze, aktywnie włączyli się w działalność na rzecz naszej wspólnoty. Pokazują swoim życiem i dokonywanymi wyborami, że Toruń jest miastem, które może wiele zaoferować, a jednocześnie miastem, któremu warto wiele poświęcić. Po drugie, honorujemy dziś torunian związanych na co dzień z różnymi środowiskami politycznymi, co ważne, środowiskami definiującymi w wymiarze wielkiej polityki najgorętsze spory i najgłębsze podziały. Jan Wyrowiński związany był od ponad dwóch dekad ze środowiskiem Unii Demokratycznej, Unii Wolności i Platformy Obywatelskiej, Wojciech Polak zakładał w Toruniu struktury Porozumienia Centrum, by związać się później z Prawem i Sprawiedliwością. Przepraszam, że wspominam o tych politycznych kontekstach, przecież nie one decydowały o przyznaniu panom tych wysokich wyróżnień i w normalnych okolicznościach można by je pominąć. Dziś jednak, w obecnej rzeczywistości i obecnej atmosferze politycznych sporów, muszę je podkreślić szczególnie wyraźnie, chcąc wskazać, że różnice w poglądach politycznych nie stanowią rzeczywistej przeszkody w podejmowaniu wspólnych działań, nie odbierają wzajemnego szacunku i uznania, że są wspólne wartości i wielkie dziejowe momenty, wobec których stanąć możemy wyłącznie razem. Tak było, gdy obaj Panowie działali w opozycji demokratycznej, gdy wspólnie tworzyli warunki dla rodzącego się toruńskiego samorządu, gdy podejmowali liczne inicjatywy upamiętnienia historii naszego miasta, zwłaszcza wspaniałych kart oporu społecznego wobec niemieckiego okupanta, a później systemu komunistycznego.

Mam ten zaszczyt, że dawno poznałem obu panów osobiście. Niemożliwe jest zresztą, by jakkolwiek angażować się w sprawy Torunia i nie zetknąć się z nimi. Jana Wyrowińskiego poznałem dwadzieścia lat temu jako dziennikarz, zajmujący się polityką i tą dużą i tą lokalną. Zawsze chętnie zapraszałem wówczas pana posła do rozmów, bo zawsze widziałem w nim kogoś, kto zdecydowanie i wyraźnie odstawał od powszechnego już wtedy obrazu polityka, mówiącego

tylko to, co chce usłyszeć wyborca, myślącego bardziej o interesie swoim niż dobru publicznym, mającego za nic honor i przyzwoitość. Dziś, gdy pan marszałek zakończył już swoją polityczną działalność, mogę się też przyznać, że we wszystkich wyborach parlamentarnych odkąd skończyłem osiemnaście lat, z przekonaniem oddawałem głos na Jana Wyrowińskiego, nie z politycznych sympatii, ale z pewności, że nie będę się tego głosu wstydził. Dziękuję Panu, że przez ponad dwadzieścia lat miałem niezwykle komfort braku konieczności podejmowania trudnych wyborów, analizowania programów i haseł i możliwość wsparcia przyzwoitego, słownego człowieka nie kryjącego się za mnogością oblicz i masek.

Wojciecha Polaka, wówczas świeżo promowanego doktora, poznałem mniej więcej w tym samym czasie, jako student historii. Dziś mam przyjemność pracować z Panem Profesorem na tym samym wydziale Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Jest dla mnie przede wszystkim przewodnikiem po fascynujących, a nie tak odległych, wydarzeniach z historii Torunia i Uniwersytetu, wydarzeniach, które nie tylko opisuje, ale w których czynnie uczestniczył. Ale lektury prac Pana Profesora i przyjemność prowadzenia z nim rozmów dały mi nie tylko wiedzę. Można powiedzieć, że uczyniły ze mnie świadomego członka społeczności uniwersyteckiej, pokazały mi, że być studentem czy pracownikiem UMK to nie tylko prowadzić badania, ale umieć stanąć w obronie prawdy, wolności i godności. Poczułem dzięki Panu, że jako pracownik Uniwersytetu i jako torunianin, stoję nie tylko w szeregu sobie współczesnych, ale w gronie wspaniałych, odważnych ludzi, którzy byli przede mną. Bardzo za to Panu dziękuję, to inspirujące i dodające odwagi doświadczenie.

Szanowni Państwo,

Mówiłem o wartościach, wolności, samorządności, w nadchodzącym roku będziemy przywoływać je zapewne często. Weszliśmy przecież w czas 35-lecia niezwykle wydarzeń w życiu naszego kraju i naszego miasta, karnawału „Solidarności”, miesięcy bezprecedensowej atmosfery wolności, nie obecnej wcześniej w historii PRL i tak brutalnie przerwanej wprowadzeniem stanu wojennego. 35 lat po tamtych wydarzeniach upamiętniać będziemy także to, co działo się w naszym mieście i regionie, pamiętamy przecież jak mocno atmosfera lat 1980 i 1981 odbiła się w toruńskich zakładach przemysłowych i na Uniwersytecie, pamiętamy powstawanie niezależnych organizacji pracowniczych i studenckich, pamiętamy wolne wybory władz rektorskich przeprowadzone wiosną 1981 r., pamiętamy strajk studentów zakończony tuż przed wprowadzeniem stanu wojennego, wspominać będziemy wszystkich tych odważnych ludzi, którzy za nic mieli represje i prześladowania, wśród nich czworo honorowych obywateli naszego miasta, a także dwoje uhonorowanych dziś najwyższym medalem Rady Miasta: internowanego w stanie wojennym Jana Wyrowińskiego i organizującego strajk studencki Wojciecha Polaka. Chciałbym życzyć naszej samorządowej wspólnotce, byśmy, nie tylko w rozpoczynającym się za chwilę nowym roku, w zgodzie i zrozumieniu budowali naszą przyszłość, nie zapominając o żadnej z najważniejszych wartości.

Wręczenie Honorowych Wyróżnień Rady Miasta Torunia

p. D. Bereski - Rada Miasta Torunia w bieżącym roku podjęła dwie uchwały o nadaniu honorowego wyróżnienia - Medalu „Za zasługi dla miasta Torunia” na wstędze.

To zaszczytne wyróżnienie przyznawane jest osobom fizycznym i prawnym, bądź organizacjom, które wybitnie przyczyniły się do rozwoju miasta, przysporzyły mu dobrego imienia i chwały bądź zasłużyły się mieszkańcom miasta Torunia.

Nadanie tego niezwykle wysokiego odznaczenia skutkuje otrzymaniem medalu, odznaki, uchwały o nadaniu wyróżnienia. Przyznanie medalu zostaje potwierdzone wpisem do Księgi Honorowych Wyróżnień Miasta Torunia.

Rada Miasta Torunia Medalem „Za zasługi dla Miasta Torunia,” na wstędze uhonorowała:

- pana Jana Wyrowińskiego,
- profesora Wojciecha Polaka.

p. D. Bereski – proszę wiceprzewodniczącego Rady Miasta Torunia Michała Jakubaszka o wygłoszenie laudacji na cześć pana Jana Wyrowińskiego,

p. M. Jakubaszek -

Jan Wyrowiński, z urodzenia Kaszub, absolwent Politechniki Gdańskiej, związał się z Toruniem wraz z rozpoczęciem pracy zawodowej. Jeszcze na studiach podjął działalność opozycyjną, którą kontynuował do roku 1989. Był jednym z twórców NSZZ „Solidarność” w regionie toruńskim, zaangażował się w podziemną działalność wydawniczą, był współorganizatorem i wykładawcą Wszechnicy Związkowej, współpracownikiem podziemnej Telewizji „S”. W czasie stanu wojennego został internowany, przebywał w obozach internowania w Potulicach i Strzeblinku. Do dziś aktywnie działa na rzecz zachowania i popularyzowania pamięci o tych miejscach i ludziach, którzy znaleźli się tam w odosobnieniu.

W czasie przełomu 1989 r. odegrał niezwykle ważną rolę w budowie podstaw nowego ustroju politycznego, społecznego i ekonomicznego, nie tylko w kraju, ale i w naszym mieście i regionie. Był twórcą Komitetu Obywatelskiego w Toruniu, którego działalność stworzyła warunki dla powstania i umacniania się demokratycznego samorządu terytorialnego. W wyborach 4 czerwca uzyskał mandat poselski, przez dwie kolejne dekady był posłem na Sejm I, II, III, i V kadencji, senatorem VII i VIII kadencji, pełniąc w tej ostatniej funkcję wicemarszałka Senatu. W ostatnich wyborach parlamentarnych zdecydował się nie ubiegać o mandat parlamentarny. Swoją polityczną drogę w suwerennej Rzeczypospolitej związał z Unią Demokratyczną, Unią Wolności i Platformą Obywatelską.

Działalność publiczna Jana Wyrowińskiego to nie tylko polityka. Zawsze aktywnie włączał się w liczne akcje związane z pielęgnowaniem pamięci historycznej i edukacją patriotyczną. Szczególnie mocno związał się z inicjatywą generała Elżbiety Zawackiej na rzecz upamiętnienia konspiracji pomorskiej. W 1987 roku znalazł się wśród założycieli Klubu Historycznego działającego przy Toruńskim Oddziale Zrzeszenia Kaszubsko – Pomorskiego, którego celem było szerzenie znajomości historii antyhitlerowskiego ruchu oporu na Pomorzu ze szczególnym uwzględnieniem historii Armii Krajowej i Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” oraz utrwalanie w świadomości społecznej tradycji i wartości walki podziemnej toczzonej na Pomorzu w czasie II wojny światowej. Od 1999 roku jest przewodniczącym Rady Fundacji Archiwum Pomorskie AK. Był inicjatorem tablic upamiętniających postaci i wydarzenia z historii konspiracji wojennej i opozycji demokratycznej. W 2002 r. współtworzył Społeczny Komitet Upamiętnienia Wydarzeń 1 i 3 Maja 1982 roku w Toruniu. To z inicjatywy Jana Wyrowińskiego wzniesiono w naszym mieście pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Jan Wyrowiński nieustannie pielęgnuje także pamięć o historii swojej małej ojczyzny. Od 1981 r. działa w Zrzeszeniu Kaszubsko-Pomorskim, przez cztery lata stojąc na jego czele. Był członkiem Kolegium i Zespołu Redakcyjnego miesięcznika „Pomerania”, a w latach 1994 - 1998 Prezesem Zarządu Głównego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego.

Jest członkiem wielu stowarzyszeń i organizacji, m. in.: Stowarzyszenia Wolnego Słowa, Towarzystwa Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Chojnicach, Stowarzyszenia Absolwentów Politechniki Gdańskiej, Stowarzyszenia Obywatelski Klub Parlamentarny, Klubu Inteligencji Katolickiej w Toruniu.

Szanowni Państwo, Panie Marszałku

Rada Miasta Torunia doceniając zaangażowanie, pracę i bogactwo dokonań na wielu płaszczyznach aktywności postanowiła uhonorować pana Jana Wyrowińskiego medalem „Za Zasługi dla miasta Torunia” na wstędzie jako wyraz czci i wdzięczności za Pańską wytrwałość i zaangażowanie na rzecz budowy i umacniania struktur wolności i demokracji w naszym kraju i naszym mieście.

p. D. Bereski – proszę wiceprzewodniczącego Rady Miasta Torunia Łukasza Walkusza o wygłoszenie laudacji na cześć prof. Wojciecha Polaka.

p. Ł. Walkusz -

Wojciech Polak jest absolwentem studiów historycznych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika, a dziś profesorem toruńskiej uczelni. W czasie studiów, przypadających na przełom lat 70. i 80., a więc okres burzliwych wydarzeń politycznych i społecznych w naszym kraju, w tym powstania „Solidarności” i wprowadzenia stanu wojennego, aktywnie włączył się w działalność opozycyjną. Był współtwórcą Niezależnego Zrzeszenia Studentów i NSZZ Solidarność, działaczem Duszpasterstwa Akademickiego, współorganizatorem i czynnym uczestnikiem strajku studenckiego w listopadzie i grudniu 1981 r.

Profesor Wojciech Polak od wielu lat działa na rzecz upamiętnienia historii Polski i regionu w latach 1939–1989, przede wszystkim działań konspiracyjnych i opozycyjnych. Jest autorem licznych książek, artykułów i wydawnictw dotyczących oporu społecznego w czasach PRL, historii „Solidarności”, Niezależnego Zrzeszenia Studentów i Kościoła katolickiego, a także prac na rzecz ujawnienia przestępstw popełnianych w okresie PRL przez władze polityczne, członków władz partyjnych i funkcjonariuszy SB.

Działalność profesora Wojciecha Polaka nie ogranicza się jedynie do prac naukowych. Był jednym z inicjatorów umieszczenia na ścianie toruńskiego kościoła oo. Jezuitów płyty pamiątkowej ku czci mieszkańców Torunia, którzy 1 i 3 maja 1982 r. protestowali przeciwko stanowi wojennemu. Jest współorganizatorem toruńskich obchodów rocznic związanych z „Solidarnością”, zwłaszcza Święta Solidarności i rocznic wprowadzenia stanu wojennego – 13 grudnia, bierze udział w organizowaniu obchodów Dnia Podziemnego Państwa Polskiego w Toruniu. Jest współorganizatorem i patronem imprezy patriotycznej odbywającej się co roku w marcu na toruńskiej Barbarce pod nazwą Toruński Dzień Żołnierzy Wyklętych, był jednym z inicjatorów i fundatorów pomnika Żołnierzy Wyklętych. Pod jego patronatem odbywa się w Toruniu marsz poświęcony pamięci rotmistrza Witolda Pileckiego.

Jako przewodniczący Kapituły Wojewódzkiego Konkursu im. gen. Elżbiety Zawackiej „Oni Tworzyli naszą Historię” ocenia prace uczniów piszących na temat regionu, a dotyczące bohaterów historycznych wydarzeń oraz dziejów XX wieku.

W 2006 r. prof. Wojciech Polak powołany został przez Rektora UMK na przewodniczącego Komisji do spraw Badania Ograniczania Autonomii Uniwersytetu w latach 1968–1990. W 2007 r. został członkiem Międzydiecezjalnej Komisji Historycznej powołanej w celu weryfikacji danych o współpracy duchowieństwa diecezji chełmińskiej z tajnymi służbami PRL, jest konsultantem w Europejskim Centrum Solidarności. Wchodzi w skład Kapituły medalu Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis.

Szanowni Państwo, Panie Profesorze

Rada Miasta Torunia doceniając zaangażowanie, pracę i aktywność na wielu płaszczyznach postanowiła uhonorować pana profesora Wojciecha Polaka medalem „Za Zasługi dla miasta Torunia” na wstędze jako wyraz czci i wdzięczności za Pana wytrwałość i zaangażowanie w badaniu i popularyzowaniu znajomości historii szczególnie związanej z konspiracją i oporem społecznym w naszym kraju, regionie i mieście oraz kształtowanie postaw patriotycznych.

p. D. Bereski - zaprosił pozostałych członków Kapituły Honorowych Wyróżnień oraz panów: Jana Wyrowińskiego i profesora Wojciecha Polaka

Kapituła przystąpiła do wręczania: przewodniczący - medal, członkowie Kapituły – pozostałe elementy.

p. D. Bereski – poprosił wyróżnionych o pozostanie do zdjęcia, a następnie panów Jana Wyrowińskiego i prof. Wojciecha Polaka o zabranie głosu.

Wyróżnienie podziękowali za otrzymane medale.

p. D. Bereski – poprosił wyróżnionych o pozostanie na scenie, zaprosił Michała Zaleskiego – Prezydenta Miasta Torunia.

p. M. Zaleski – przekazał gratulacje wyróżnionym.

Panie Przewodniczący,

Wysoka Rado,

Laureaci Miejskich Wyróżnień,

Dostojni Goście uroczystej sesji Rady Miasta,

Szanowni Państwo!

Pana Marszałka **Jana Wyrowińskiego** i Pana Profesora **Wojciecha Polaka** proszę o przyjęcie słów szacunku w związku z nadanymi odznaczeniami.

W tej szczególnej chwili uznajemy, iż wieloletnia służba parlamentarna, wpływanie na aspiracje obywatelskie i patriotyczne torunian, a także obrona polskiego honoru i godności oraz ceniona edukacja historyczna i wychowawcza są rzeczywistymi zasługami dla miasta Torunia.

Panu Marszałkowi gratuluję godnego reprezentowania w parlamencie majestatu Rzeczypospolitej i artykułowania na forum publicznym oczekiwań torunian. Gratuluję dbania o dziedzictwo Armii Krajowej, o tradycje Kaszub i Pomorza, spuściznę „Solidarności”, a także promowania najlepszych doświadczeń i wzorców osobowych dwudziestolecia międzywojennego.

Panu Profesorowi dziękuję za ochronę pamięci narodowej, w tym za ukazywanie heroizmu żołnierzy wyklętych, wojskowej wierności pułkownika Witolda Pileckiego, sensu męczeńskiej ofiary bł. ks. Jerzego Popiełuszki, a także za troskę o edukację historyczną i wychowanie patriotyczne młodego pokolenia. Gratuluję okazywania hartu ducha i umiejętności łączenia ludzkiej wrażliwości z naukową wiarygodnością.

Panie Marszałku, Panie Profesorze: gratuluję nadania Medali „Za Zasługi dla Miasta Torunia”!

p. M. Zaleski –

Szanowni Państwo!

Mijający 2015 rok należy uznać w Toruniu za czas bardzo dobry, i to z wielu powodów. Po pierwsze, finansowych. Mamy za sobą majową i listopadową **ocenę stanów finansów miasta**, dokonaną przez agencję ratingową **Fitch**. Uznała ona, że kondycja finansowa Torunia jest dobra (na poziomie BBB), a perspektywa finansów stabilna. W tym kontekście (finansowym) obecny rok należy uznać za swoiście mostowy - mimo że od oddania nowego mostu drogowego minęły dwa lata. Przypomnę, że dzięki pozyskaniu przez miasto większej dotacji unijnej na tę inwestycję zaksięgowaliśmy właśnie w tym roku 187 mln zł z rozliczeń mostowych. Łącznie budżet miasta wzbogacił się w tym roku o **dotacje unijne** w wysokości 263 mln zł: poza wspomnianą dotacją mostową jest tu 67 mln zł na inne projekty inwestycyjne oraz 9 mln zł dotacji bieżących. Ten bilans uzupełnia ponadto umiejętne finansowanie przy udziale środków zewnętrznych oraz dzięki emisji obligacji projektów realizowanych przez miejskie spółki: Miejski Zakład Komunikacji i CKK „Jordanki”. W efekcie kończymy rok 2015 z doskonałym **wynikiem finansowym** w budżecie miasta. Nadwyżka dochodów nad wydatkami była planowana na poziomie 70 mln zł, a w rzeczywistości na koniec 2015 r. wyniesie najprawdopodobniej ok. 90 mln zł. Taki stan rzeczy utrzymujemy, przeznaczając **28% miejskich wydatków na inwestycje**, czyli 294 mln zł, przy dochodach sięgających 1,2 mld zł. Notujemy większe niż zakładaliśmy **wpływy z podatku PIT**, a to znaczy, że torunianie uzyskują większe dochody ze swojej pracy. Widać to również po znaczącym i bardzo cieszącym obniżaniu się **stopy bezrobocia** w mieście (w styczniu wchodziliśmy w nowy rok 2015 ze stopą na poziomie 8,7%, natomiast w listopadzie spadła ona do 6,8%). Dynamika rozwojowa miasta nie odbija się na stawkach lokalnych opłat i podatków. 2015 rok był przecież **czasem bez podwyżek**: podatku od środków transportowych, cen biletów w komunikacji miejskiej, opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów, opłaty za pobyt dzieci w przedszkolach i żłobkach.

Panie i Panowie!

Drugi powód, dla mnie najważniejszy, dla dobrego podsumowania to to, że o nadzwyczaj pozytywnym znaczeniu mijającego roku wypowiedzieli się sami torunianie. Dzięki ich opiniom wiemy, że Toruń (wyprzedzony zaledwie przez Gdynię i Gdańsk) skupia wspólnotę obywateli najbardziej zadowolonych z życia w Polsce z odsetkiem 73%. Właśnie taką ocenę zawiera „**Diagnoza społeczna ‘2015’**”, czyli cykliczny i wiarygodny raport Rady Monitoringu Społecznego. Ponadto w eksperckiej ocenie Diagnozy – uwzględniającej jednorodne dla wszystkich kryteria: warunki życia gospodarstwa domowego, zarobki, warunki mieszkaniowe, dostęp do służby zdrowia, dobrostan psychiczny, pomoc społeczną, kształcenie dzieci, uczestnictwo w kulturze, wypoczynek czy sytuację na rynku pracy – zajęliśmy 5. miejsce w Polsce!

Szanowni Państwo!

Rok 2015 zapisujemy w toruńskich annałach jako rok otwarcia obiektu, w którym się znajdujemy, a więc **sali na Jordankach**. Zapewne wyczuwamy wszyscy niezwykłość tej chwili, związaną z historyczną i pierwszą sesją Rady Miasta Torunia w nowym i entuzjastycznie przyjętym przez torunian **Centrum Kulturalno-Kongresowym**. 12 grudnia (na gali jego otwarcia) miałem okazję przekazać Panom Przewodniczącym i Państwu Radnym Miasta Torunia trzech kadencji słowa wdzięczności za „utrzymanie nieprzerwanej dynamiki prac projektowych i płynności finansowej projektu, a także niezachwianą sympatię i wsparcie dla Jordanek”. Dziś ponawiam te słowa, bo wiem, że bez przekonania i determinacji Wysokiej Rady sala na Jordankach po prostu by nie powstała.

Życie kulturalne w Toruniu jest od lat niezwykle dynamiczne, ale oddanie do użytku ośrodka tej rangi należy uznawać za przełomowe i ponadpokoleniowe. Stało się to możliwe dzięki powołaniu spółki celowej związanej dla realizacji tej inwestycji, emisji obligacji o wartości 123 mln zł oraz uzyskaniu dotacji unijnej w wysokości 55 mln zł. Po 8 latach przygotowań, rozterek, a potem wytężonej i bardzo odpowiedzialnej pracy powstał w Toruniu wyjątkowy obiekt – o niezwyklej, symbolicznej formie, bardzo bogatych możliwościach i zdolny wszechstronnie służyć mieszkańcom.

Wśród strategicznych projektów zakończonych w 2015 r. znalazła się również **rewitalizacja dworca kolejowego Toruń Główny i zagospodarowanie terenu pętli od strony ul. Kujawskiej**. To przedsięwzięcie należy uznawać za sprawę najwyższej rangi: wymagało ono wydania 51 mln zł, było częścią wieloetapowego projektu BiT City, a przyniesie miastu wielorakie korzyści (zarówno wizerunkowe, jak i zapewniające normalny standard podróżowania koleją oraz korelację tego środka transportu z komunikacją miejską).

W ten sposób należy także oceniać znaczenie pokrewnych zadań: **budowę węzła przesiadkowego przy dworcu PKP Toruń Miasto i przebudowę torowiska tramwajowego od pl. 18 Stycznia do al. Solidarności** (te zadania zakończyliśmy w październiku, a ich łączny koszt to 52,6 mln zł).

Skoro mowa o tramwajach, to należy zaznaczyć, że w 2015 r. na zapewnienie mieszkańcom Torunia możliwości korzystania z **komunikacji miejskiej** miasto przeznaczy 67,2 mln zł. Mamy nową linię do UMK, 70 przebudowanych platform przystankowych, modernizację linii tramwajowych i systemu sterowania, a także zakupy nowego taboru: MZK corocznie kupuje kilka autobusów, a w ramach projektu BiT City w Toruniu sukcesywnie pojawiały się kolejne z 17 nowych i nowoczesnych tramwajów, z tego 11 dostarczonych w tym roku. Dzięki tym inwestycjom MZK obsługuje obecnie 5 linii tramwajowych i 35 linii autobusowych.

Realizujemy ponadto **wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Toruń na lata 2015-2019**. W bieżącym roku pozwolił on wybudować 92 mieszkania przy **ul. Armii Ludowej** z wykorzystaniem środków z Funduszu Dopłat, z tego 60% wspólnie z Toruńskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego. Jeśli chodzi o **TTBS**, to w 2015 r. wybudowało ono 97 mieszkań przy ul. Watzenrodego. Miasto rozpoczęło także budowę budynku przy ul. Drzymały z 40 mieszkaniami.

W kontekście spraw mieszkaniowych warto wspomnieć, że właśnie w 2015 r. Toruń rozpoczął program „**Mieszkanie dla absolwenta**”. To gest perspektywicznego wsparcia absolwentów

toruńskich uczelni osiągających najwyższe wyniki w nauce. W pierwszej turze tego programu udostępniliśmy zgodnie z planem 5 mieszkań.

Miasto niezmiennie dbało również o **rozwój bazy oświatowej i jej stan techniczny**. Termomodernizację obiektów oświatowych (jej łączny koszt to 8,250 mln zł) prowadzono w Gimnazjum nr 3, Zespole Szkół nr 31, Zespole Szkół nr 24, Zespole Szkół nr 6, budynku byłej Szkoły Podstawowej nr 26. Miasto podjęło także kompleksową modernizację basenu Zespołu Szkół nr 28 (3,5mln zł); rozbudowę Zespołu Szkół nr 14 (3,5 mln zł); zagospodarowanie terenów wokół ośmiu placówek oświatowych (3,45 mln zł); rozbudowę i modernizację Przedszkola Miejskiego nr 5 (3,051 mln zł); przebudowę budynku przy ul. Fałata na potrzeby Zespołu Szkół nr 26 (2,71 mln zł); modernizację boisk szkolnych w czterech placówkach oświatowych (2,27 mln zł) oraz rewitalizację jednego z budynków V LO (1,28 mln zł).

W 2015 roku otworzyliśmy ponadto **Muzeum Toruńskiego Piernika**, adaptując w tym celu budynek przy ul. Strumykowej (koszt 4,63 mln zł). Rekreacji torunian i życiu społecznemu przysłuży się z pewnością **budowa osiedlowych placów zabaw i małych boisk** (2 mln zł), remont budynku na potrzeby **Stowarzyszenia JESTEM** (1,557 mln zł) czy podjęta przebudowa budynku przy **ul. Konopnickiej 13** (koszt 3 mln zł).

Szanowni Państwo!

Osobno należy oczywiście wskazać na znaczenie inwestycji drogowych w mieście. Strategicznym zadaniem w tym zakresie było powstanie kolejnego odcinka **Trasy Średnicowej Północnej** - od trasy mostowej w osi ul. Wschodniej do ul. Grudziądzkiej. Oddaliśmy ją kierowcom w październiku po 15 miesiącach prac w terenie, a wartość całkowita zadania przekroczyła 110 mln zł. Niedawno zakończyliśmy również roboty na **odcinku ul. Łódzkiej**: od Andersa do Lipnowskiej. Ulica doskonale się sprawdza, zapewniając płynność ruchu i tworząc oczekiwane od lat normalne warunki jazdy w tym rejonie lewobrzeża (koszt 12 mln zł). Przebudowa krótkiego (374 m), ale niezwykle ważnego **odcinka Trasy Staromostowej**: od Trasy Średnicowej Północnej do skrzyżowania z ul. Bema istotnie poprawia ruch w tej części miasta. Za bardzo perspektywiczną uznaję również **budowę układu komunikacyjnego na osiedlu JAR**. Tu w roku 2015 przebudowano ul. Polną od skrzyżowania ulic Polnej – Legionów – Traktorowej – Ugory do ul. Fortecznej i Grudziądzkiej (koszt 26 mln zł). Po sąsiedzku prowadziliśmy również **uzbrojenie terenów inwestycyjnych położonych w rejonie ulic: Grudziądzkiej, Polnej, Ugory** (koszt 17 mln zł).

Ale o standardzie poruszania się po Toruniu zdecydują zapewne nie tylko prace na drogach głównych, ale także te na ulicach osiedlowych. Miasto kontynuowało zatem **program budowy i modernizacji sieci dróg lokalnych**: wykonaliśmy 39 zadań, powstało ponad 6 km dróg (koszt łączny to 13,8 mln zł).

Warto zaznaczyć, że swój wygląd zmieniła także **ul. Majdany**: 400-metrowy odcinek od pętli przed tarasem widokowym do skrzyżowania z ulicą Kujawską. Dojazd i dojście do punktu widokowego na jedną z najpiękniejszych miejskich panoram rzecznych w Polsce zyskały na atrakcyjności: utwardzono teren, zapewniono odwodnienie, miejsca parkowania i wyremontowano mostek nad Małą Wiselką.

Natomiast w zakresie działań architektonicznych i urbanistycznych rozstrzygnęliśmy konkurs na **koncepcję zagospodarowania Bulwaru Filadelfijskiego**. To miejsce niebawem powinno zacząć przekształcać się w reprezentacyjną przestrzeń rekreacyjną Torunia. Ten rok przyniósł również finalną wersję koncepcji zagospodarowania **otoczenia północnego przyczółka mostu gen. Elżbiety Zawackiej**. Po otwarciu mostu stał się on miejscem szczególnie eksponowanym, zdolnym do stworzenia nowej sylwety Torunia.

Miasto dbało również o środowisko i zieleń w naszym otoczeniu. Prace rewitalizacyjne prowadzono m.in. w **Parku Miejskim** na Bydgoskim Przedmieściu. Zadbano także o utwardzenie alei gruntowych na **cmentarzu św. Jerzego**. Mamy również za sobą I etap **zagospodarowania terenów zieleni wzdłuż Trasy Średnicowej Północnej** w okolicy ul. Wybickiego: wykonano tu alejki, ustawiono ławki i kosze, zamontowano siłownie, wybieg dla psów, posadzono pnącza.

Zrewitalizowano także **obszar wokół stawów celnych**. Wdrażaliśmy również **projekt „Kawka”**, związany z ograniczaniem zużycia węgla w mieście: uzyskano na ten cel dotację prawie 2 mln zł, z których skorzystało 169 osób.

Panie i Panowie!

Cieszy z pewnością także to, że Toruń ambitnie podtrzymał markę miasta sportu oraz zyskał rangę jednego z najważniejszych ośrodków rywalizacji lekkoatletów w Polsce. W tym roku przeżywalismy m.in.:

- Halowy Europejski Mityng Lekkoatletyczny Copernicus Cup,
- Halowe Mistrzostwa Polski Seniorów w Lekkiej Atletyce,
- i Halowe Mistrzostwa Europy Weteranów Lekkiej Atletyki.

W sierpniu ponad 30 000 kibiców dopingowało w hali przy ul. Bema mecze **Memoriału Huberta Jerzego Wagnera**, jednego z największych turniejów towarzyskich w siatkówce mężczyzn na świecie. Niezmienną popularnością cieszyła się także kolejna, październikowa edycja **żużlowego Grand Prix**, której Toruń był gospodarzem już po raz szósty. Kończymy rok 2015, wiedząc także, że **Mirosław ZiętarSKI** z toruńskiego AZS-u, dotychczas jako jedyny z Torunia, wywalczył kwalifikacje do Letnich Igrzysk Olimpijskich 2016. Między innymi z tą dyscypliną wiąże się rozpoczęta w tym roku budowa **przystani sportów wodnych** przy ul. ks. Popiełuszki. Obiekt będzie bazą treningową w wioślarstwie, miejscem przechowywania sprzętu i zapleczem, które umożliwi wypoczynkowe wykorzystanie przystani, także przez żeglarzy.

Ten rekreacyjny potencjał dostrzegamy również w rozwijającym się systemie **Toruńskiego Roweru Miejskiego**. Dzięki powiększeniu do 28 stacji zapewnił on wygodne poruszanie się pożyczanymi rowerami po Toruniu. W bieżącym roku zarejestrowało się w tym projekcie 4500 osób, a od początku jego funkcjonowania korzysta z niego prawie 9000 rowerzystów, którzy w 2015 roku wypożyczyli dwukołowe pojazdy 125 000 razy.

Z tym projektem koresponduje oczywiście realizowany od wielu lat **program budowy dróg rowerowych**. W roku 2015 oddaliśmy do użytku kolejnych 13 km tras. W sumie rowerzyści korzystają już w Toruniu z 97 km ścieżek rowerowych.

Oczywiście oprócz tego symbolu dbania o zdrowy i oszczędny styl życia w Toruniu miasto dynamicznie wzbogaciło się o atrakcyjne zaplecze wypoczynkowe: **nowe siłownie, boiska czy place zabaw**. Otworzenie takich miejsc upominali się sami mieszkańcy Torunia, choćby w ramach budżetu partycypacyjnego. Mamy już w mieście 33 siłownie zewnętrzne, 17 boisk sportowych oraz 26 placów zabaw. Na przyszły rok zaplanowaliśmy budowę kolejnych 20 siłowni, 3 placów zabaw oraz 2 terenów rekreacyjnych.

Droży Państwo!

W zakresie ochrony zdrowia miasto realizowało **pięć programów polityki zdrowotnej**. Dotyczyły one: promocji zdrowia w toruńskich szkołach, opieki stomatologicznej, szczepień przeciwko grypie, profilaktyki zakażeń pneumokokowych oraz szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego. Ponadto samorząd koordynował funkcjonowanie **rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka**. Z ich opieki korzysta 446 dzieci.

W zakresie **opieki żłobkowej** w 2015 r. zwiększyła się liczba miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3: z 704 do 794.

Pomoc kierowana do osób starszych to m.in. umieszczenie w DPS-ach kolejnych 68 osób (aktualnie przebywa w nich 557 osób), a także zwiększenie ilości godzin usług opiekuńczych świadczonych w domu.

Od trzech lat prowadzimy również w Toruniu **Miejski Program Wsparcia Dużej Rodziny „Jesteśmy Razem”**, dedykowany rodzinom z trójką i większą liczbą dzieci. Dziś Kartę Dużej Rodziny posiada 856 toruńskich rodzin, tj. 4500 osób.

Miasto wspomagało także **osoby niepełnosprawne**, zapewniając wypłatę świadczeń czy dofinansowanie działalności właściwych fundacji i stowarzyszeń. Organizujemy także **indywidualny transport osób niepełnosprawnych**. Od roku 2011 wysokość opłat w pojazdach

przystosowanych do przewozu osób na wózkach inwalidzkich nie uległa w Toruniu zmianie.

Zadbaliśmy również o ustawową weryfikację **kart parkingowych** wydanych niepełnosprawnym mieszkańcom Torunia. W ten sposób wdrożyliśmy zmianę Prawa o ruchu drogowym. Liczba wydanych kart parkingowych zmalała z ponad 6000 do 1900.

Panie i Panowie!

Trzeci rok z rzędu pomagaliśmy torunianom wybrać zadania do realizacji w ramach **budżetu partycypacyjnego Torunia**. Na rok 2016 mieszkańcy wybrali 53 zadania o łącznej wartości 6,58 mln zł. Rozwijały się również **konsultacje społeczne**. Dotyczyły one 17 istotnych dla miasta i mieszkańców spraw: zarówno zadań wielkich i kosztownych (np. zagospodarowania przyczółka północnego mostu gen. Zawackiej), jak i mniejszych, lokalnych (np. zjazdów z Trasy Średnicowej czy zagospodarowania terenów zieleni miejskiej).

Miasto podtrzymało również **współpracę z organizacjami pozarządowymi**: to prawie 300 organizacji wspieranych miejskimi dotacjami i ponad 70 korzystających z miejskiej bazy lokalowej na preferencyjnych warunkach. Ta kooperacja to 20 mln zł przekazanych pozarządówkom na wsparcie realizowanych przez nie zadań z właściwie wszystkich sfer życia miasta: od pomocy społecznej, poprzez kulturę, edukację, sprawy obywatelskie, ekologię, promocję, rozwój gospodarczy i turystykę aż po sport.

Ważną formą udziału mieszkańców w działalności samorządu były doroczne **zebrania osiedlowe**. Przeprowadziliśmy je we wszystkich osiedlach Torunia. Spotkań było 13, wzięło w nich udział łącznie około 1500 torunian, którzy zgłosili 442 wnioski i postulaty.

Warto wspomnieć też o **nowoczesnych technologiach** wykorzystywanych przez miasto w komunikowaniu się z mieszkańcami oraz sympatykami naszego miasta. Kilka dni przed Wigilią dostaliśmy świąteczny prezent od fanów „**Mojego Torunia**”, czyli miejskiej strony na Facebook'u - jest tam nas już ponad 100 tysięcy!

Wysoka Rado, Szanowni Państwo!

Jutro zamkniemy rok, na który możemy ze spokojem spoglądać w Toruniu jak na czas doskonale wykorzystany. Na wysokości zadania stanął samorząd naszego miasta, instytucje i firmy oraz mieszkańcy Torunia. Wysokiej Radzie oraz współtwórcom tegorocznych sukcesów naszego miasta serdecznie dziękuję za twórczy wkład w pomyślność i dobrobyt Torunia.

Podsumowując ten czas, warto jednak wspomnieć, że Toruń niezmiennie cieszył się zainteresowaniem osób spoza naszego miasta. Odwiedziło nas na pewno ponad **1,5 mln gości**, w tym uczestnicy wielkich imprez sportowych, jak i znaczących kongresów, konferencji i innych wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Wiele z nich zachowało swój cykliczny charakter, ale pojawiły się też nowe. Poza wspomnianymi wydarzeniami sportowymi w lekkiej atletyce, siatkówce i żużlu były wśród nich także:

- Międzynarodowy Zlot Miłośników Citroena 2CV,
- Mistrzostwa Europy na Żużlu,
- Konferencja Humboldt Kolleg,
- Kongres Historyków Konspiracji Niepodległościowej,
- koronacja obrazu Matki Bożej Podgórskiej u ojców franciszkanów na Podgórzu.

Szanowni Państwo!

Miasto to my, jego mieszkańcy. To, co się wiąże z radością ważnego lub uroczystego przeżywania przez toruńskie rodziny, jest ważne dla całej naszej społeczności. Chcę tu wspomnieć o uroczystościach nadawania dostojnym toruniankom i torunianom **Medali za Długoletnie Pożycie Małżeńskie**. W 2015 r. miałem zaszczyt przekazać te odznaczenia 105 parom małżeńskim. Stary rok zegnamy wraz z nimi i z całą wspólnotą naszego miasta. W tym roku (do świąt bożonarodzeniowych) w toruńskich rodzinach powitano na świecie **1468** dzieci. Równocześnie zegnaliśmy torunian, a byli wśród nich m.in.:

- doktor RYSZARD DZIĄBA - zasłużony lekarz Specjalistycznego Szpitala Miejskiego w Toruniu,

- profesor STANISŁAW ŁĘGOWSKI - rektor UMK w latach 1984-1987,
- profesor WŁADYSŁAW NIEWIAROWSKI - nestor toruńskich geografów i geomorfologów,
- profesor STANISŁAW ALEXANDROWICZ - historyk, członek Towarzystwa Naukowego w Toruniu,
- RYSZARD GAJEWSKI – zasłużony nauczyciel, wychowawca i społecznik,
- doktor ANDRZEJ NIEUWAŻNY – znawca epoki napoleońskiej,
- ksiądz JÓZEF KLAPISZEWSKI - proboszcz parafii pw. Opatrzności Bożej,
- profesor EUGENIUSZ OCHENDOWSKI – prawnik, były prorektor UMK,
- KIRA STASZEWICZ - pierwsza przewodnicząca stowarzyszenia Rodzin Katyńskich w Toruniu,
- profesor EDWARD WIŚNIEWSKI – geograf, wieloletni uczony i badacz środowiska geograficznego,
- 19-letni PAWEŁ GARACHOW – tragicznie zmarły student Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy,
- ZENON NIENARTOWICZ - założyciel i prezes Stowarzyszenia Jestem.

Wspominając kolejną rocznicę nadania Toruniowi praw miejskich i przywołując w tym dniu całą historię Torunia, zachowujemy dla nich szczególną cześć i pamięć.

Wysoka Rado, Panie i Panowie!

Tak spoglądam na mijający rok 2015: z wdzięcznością i uznaniem dla wszystkich mieszkańców Torunia. Ich wszystkich oraz Wysoką Radę wraz z jej dzisiejszymi honorowymi gośćmi proszę o przyjęcie serdecznych życzeń noworocznych. Gdzie jak gdzie, ale w Toruniu Nowy Rok 2016 powitamy hucznie, z entuzjazmem i nadziejami! Wszystkiego najlepszego!

p. D. Bereski – o zabranie głosu, poprosił Piotra Całbeckiego – Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

p. P. Całbecki – pogratulował uhonorowanym medalami.

p. D. Bereski – poinformował, że wpłynęły także gratulacje dla obu wyróżnionych od p. Krzysztofa Czabańskiego, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, posła na Sejm.

p. D. Bereski – poinformował, że gratulacje będzie można składać w sali bankietowej. Będzie też możliwość wpisywania się do Księgi Honorowych Wyróżnień, która jest wystawiona w holu, przed salą bankietową.

p. D. Bereski – Tytuł „Ambasadora Toruńskiej Turystyki” przyznawany jest co roku przez Lokalną Organizację Turystyczną osobom, instytucjom, firmom, które szczególnie wyróżniły się w promocji turystyki i Torunia w kraju lub za granicą w danym roku. Tytuł Ambasadora Toruńskiej Turystyki w roku 2015 w kategorii – osoba - otrzymał p. Czesław Nosewicz,

P. Czesław Nosewicz jest wiceprezesem Automobilklubu Toruńskiego. Jest jednym z inicjatorów reaktywacji wyścigów samochodowych w Polsce oraz dyrektorem licznych imprez motorowych odbywających się w Toruniu i innych miastach. Organizator i pomysłodawca wielu imprez motorowych o zasięgu światowym. W 2015 roku doprowadził do zorganizowania po raz pierwszy w Polsce Międzynarodowego Zlotu Miłośników Citroena 2CV. Przez 7 dni w Toruniu gościło 10 000 miłośników Citroenów 2CV z całego świata. Było to niezwykle wydarzenie.

Zaprosił na scenę p. Czesława Nosewicza i Prezesa Lokalnej Organizacji Turystycznej p. Ryszarda

Kruka.

Wręczenie statuetki.

p. D. Bereski – zaprosił Przewodniczącego Rady Miasta.

p. M. Czyżniewski – Szanowni Państwo,
oficjalna część uroczystości dobiega końca. Zamykam uroczystą sesję Rady Miasta Torunia.
Proszę Państwa o powstanie.
Poczet – proszę o wyprowadzenie Chorągwi Miasta.

p. D. Bereski – Szanowni Państwo,

za chwilę przed Państwem gwiazda dzisiejszej uroczystości. Paulina Walendziak – to utalentowana, młoda artystka z naszego regionu, zdobywczyni wielu nagród i wyróżnień. Torunianie pamiętają ją z Festiwalu Ballady i Piosenki Filmowej w 2013 roku. Podbiła serca słuchaczy i jurorów, zdobywając główną nagrodę.

Dzisiaj posłuchamy piosenek z repertuaru Marka Grechuty i Ewy Demarczyk.
Przed Państwem Paulina Walendziak, akompaniuje Marcel Baliński.

p. D. Bereski – zaprosił na toast do sali obok.

Protokół sporządził
/-/ Piotr Pyrek

Przewodniczący
Rady Miasta Torunia
/-/ Marcin Czyżniewski